



Geſchſemmes ſinnas.

No Nihgas. Franziſchu Keiſers Napoleons ar ihpaſchu paſluddinaſchanu no 1ma Februar 1865 eezeblis tahdu kommiſſioni, kaſ lai pahr to gahda, ka 1867ta gaddâ Pariſſe tittu noturreta wiffas paſaules ſkunſtes, ammatu- un ſemmes-angtu iſrahdiſchana. Schi iſrahdiſchana ſabſſees ar 1mu April 1867 un beigſees 31mâ Otktober tai paſchâ gaddâ. Schi patte eezelta kommiſſione iſlaiduſe no paſcha wiannu keiſera aſtiprinatus liſſumus, kaſ wiſſu plaſchi noſakta, lâ ta iſrahdiſchana iſdarrama un kaſ wiſſ wehrâ leekams teem, kaſ ſawas prezzeſ uſ ſcho iſrahdiſchanu griſb ſubtiht. Uſ ſchahdu iſrahdiſchanu iſrahdamas leetas un prezzeſ peekems no wiffahm paſaules mallahm un tadeht arri wiffâs ſemmes un gubernijaſ teel eezeltaſ ihpaſchas kommiſſioneſ, kaſ pahr to gahda un kaſ ſanemm no ſawu guberniju ammatneekem, ſkunſtneekem un ſemmturreem ſinnas pahr tahm leetahm, ſo ſchee uſ iſrahdiſchanu griſb ſubtiht un gahda arri pahr to, ka wiannu prezzeſ teel aiſſubhtitaſ tur, tur ta iſrahdiſchana tiſſ noturreta. Arri muſſu leelâ Kreewu walſſe tahdas kommiſſioneſ irr eezeltaſ, lâ Nihgâ, Pehſterburgâ, Moſtawâ, Waſſchawâ un wehl daſchâſ zittâſ leelâſ pilſſehtaſ. Nihgas kommiſſione, kam ta gahdaſchana pahr wiffahm trim gubernijaſhm, darra ſinnamu, ka to iſrahdamu leetu aiſſubhtitſchana un atpakkal-weſchana tiſſſchoht apgahdata no waldiſchanaſ puffeſ; bet teem, kaſ tahdas leetas woi prezzeſ uſ iſrahdiſchanu griſb aiſſubtiht, taſ jau pee laiſſa ſchâi kommiſſionei ja-peeemelde wiſſwehlaſki lihbſ 1mo Janwar 1866. Pee ſchahſ meldeſchanaſ ja-uſdohb 1) kahda ta iſrahdama leeta woi prezze, 2) ziſ ta ſmagga woi leela,

3) kahda ruhme tai waijadſtga pehz arſchinahm un weſſchokem jeb zittadi.

No Nihgas. Mehs laſſam Landkaſſchu un Atlaſſu iſſtahtſiſchanaſ un zittâſ tahdâſ geograſijaſ-kaſſtâſ par ſweſchahm ſemmem, par wiannu kaſneem, uppehm, eſereem, juhrahm un wehl daubſ daubſ zittahm tahdahm dabbaſ leetahm; tâpat arri par ſweſcheem pilſſateem, zilwektem, lohpeem un ſwehreem u. t. pr. Un jo tahdas ſinnas ſlaidraſ un jauſal ſalittaſ, jo labbaſ patihl tahdas laſſiht. Tomehr, kad kaſſitaiſ tahſ neſinn ziſ jauſi un gudri buhtu ſalizzaſ, un laſſitaiſ neſinn ziſ prahtigi laſſa, tad ſchahdas leetas kaſſtâſ tiſſkaſ garrâ warr redſeht un meeſaſ azzihm paleek apſlehtyaſ. Tahdas wehrâ leetamaſ weetaſ un leetas gaſſſchâſ preekſch azzihm ſtahdihl, ſkunſteſ maſlderî tahſ nozeikinaſuſſchi, un bilſchu greeſeji ſchahduſ zeiknumuſ almini waj koſkâ eegreeſuſſchi, tad awiſeſ waj zittu dabbaſ-ſtahtu kaſſtâſ waj kaſſtu ſtarpâſ eedrukkaſuſſchi, laſſaſ laſſitaji laſſidami tuhdaſ arri dabbutu ar azzim nojebgt, kaſhbſ, jeb uſ kahdu wiſſi taſ un taſ ſweſchâiſ wehrâ leekamaſ ſemmes-gabbalſ waj wiuduſ iſſkattahſ. Schahdas bildeſ irr diwejadaſ: weenaſ jeb tahſ lehtakahſ irr tiſſkaſ mellaſ, un ohtroſ jeb tahſ dahrgatahſ un labba-kaſhbſ irr pehrwetâſ ar tahdu pehrwi, kaſhbſ taſ wiuduſ (gabbalſ) waj kahdas tahſ leetas iſſkattahſ, ſo griſb apſſhmeht. Tahdas bildeſ irr lohtî derrigaſ pee palihdſibaſ tahſ apraſſititaſ wehrâ leekamaſ weetaſ waj leetas labbaſi paſſiht un peeminaâ eeſprekſt. Tomehr kad ſchahdas bildeſ irr maſaſ, irr tiſſkaſ uſ papihra un azz pee wiannahm newarr to wiſſu tiſſ diſſiwi eeraudſiht, it lâ tur buhtu kaſht un to wiuduſ waj tahſ leetas redſetu: tad gudri zilwekî iſdohmaja

ffunstigas glahses, zaur kurrähm us tahdahm pehrwetahm bildehm flattotees, israhbijahs, ka ne wairs mafu bilditi, het paschu to gabbalu (widdu) jeb leetu redsoht, to bilde nosihmeja. Zaur tahdahm glahsehm, fo ar sweschu wahrdu nosauz: „Panorama“ irr preefs flattitees. Tomehr wehl nemuhsham nebiju redsejis tahdu leelu panoramu, kà schinnis deenäs pee mums Ribgä, ihpafchä teltä blakkam Wehrmanna dahrsam. Scho fauz par kustofchu panorama, tadeht, ka ta eet weenadween azzihm garram, ittin kà kad ar lainwu brauz pa uppi, krasti, frej garram. Schi panorama israhda Seemel-Ameriku, ihpafchi to zettu, tur reiso us to selta semmi Kaliforniju, Sakramentu, St. Franzisku, Eldoradu, un pa jubru atpattak us Nu-Jorku. Schi panorama irr til brihnischki leela un til ffunstigi istaifita, ka us to luhkodamees, flaidri jadohma, ka buhtu Amerikà un pats ar sawahm azzihm tahs weetas un leetas redsetu. Kas scho panoramu gribb flattih, tas, kad gribb, dabbu par 5 kap. grammatiau (sinams, Wahzu wallodä) kurrä wiss usrafftihts, fo panoramä rahdihs. Peelitscha scheitan, kà stahw tahs grammatiaas preefschrunnä: „Leela kustofcha panorama no Nord-Amerikas.“ Tä nosauz to miltshabildi, kas schè islikta us israhbischanu, un wiffi, kas to redsejufchi, newarr deesgan isbrihnotees par to ffunstigu istaifschanu un leelumu. Mefinnam, par fo wairal brihnitees, wai par tahm grubtahm publehäm pee tahda warren leelischka darba, pee ka ne-apnizzigi libds 15 gaddeem irr strahdahs jeb par to taifnigu un riktigu ussibmeschanu to weetu un leetu, kas nobildetas. Trihs tee leelatee Amerikas ffunstes mahlder: Minard Lewis, Dschames Hamiltons un Glessiosch diwidemits un weenu mehnesi irr Amerikà aplahrt reisejufchi pa Kalifornijas steppehm un tuffnescheem, pa widdu-Amerikas leeleem un wezzeem mescheem un pa Atlantes- un rahmas jubras warreneem uhdeneem un tur taifni pehz dabhas tahs wehrä leekamas weetas un leetas uszeikinajufchi. Tad 4 gaddus pee tam strahdajufchi ar mahleschanu, kamehr warrejufchi fataifih tahdu leelu bildi, kas isplefchahs pahr 75,000 kwadrat pehdahm semmes. Schis darbs irr til ffunstigi istaifih, ka tikkai aisjubras meisteri to paspehjuschi, u. t. j. pr.

Irr gan brihnischki, fo flattitees. Es Atlassa isstahstischanu un wehl daschus gabbalus par geografiju rakstijis to labprakt gribbeju redseht un tadeht sawu plazzi labbi tuwu panehmu. Til fo preefscharramus atklahja, tad tubdak israhbijahs, ka buhtu Amerikà pee Missuri uppes, un redseju reisneelus, kas wilkabs us to selta semmi (Kaliforniju). Tad nahza preefschä warreni kalni, ar sneegu apsegteem galleem, tad leelas uppes, sahku klajumi, alpu eseri, karstas semmes kohli, zitti ar milsu seebeem un lap-pahm, tad wehtrains jubra us kurras degga fuggis, brihnischkas klints-allas, pilsati (Franziska, Nu-Jorka) wezzu Amerikaneeschu elfi u. t. pr. un tas wiss

israhdahs til flaidri un til riktigi, ka tur buhtu un to widdu paschu ar sawahm azzihm redsetu. Kad nu schè ffunstes rahditaji wehl kahdas pahru neddefas pee mums paliks, tad til dauds falku, ka tahdam, kam schahdas wehrä leekamas dabhas leetas patih redseht, gan buhtu wehrts scho teateri apmekleht.

G. D.

Tahs dauds un daschadas blehdibas, kas muhsu leelä pilssehtä noteek, eedsihwotajus ikdeenas us to atgahdina, zil lohti wajadsiga ta taifama „darbamahja“ effoht. Winaä neddetä atkal të kahds jauns „blehschu ammata kandidats“ sawadu stikki isdarrijis. Winsch ghjis pee dascheem të muhsu ohstā buhdameem fuggu kapteineem, un isluhdsees no teem sweschu semmju naudas gabbalus, tikkai us pahri deenahm, jo winnam effoht tas ammats, wiffadus naudas gabbalus ussimeht us papihra preefsch tahdahm weetahm, tur wiffas pasales ffunstes darbus par peemianu un rahbischanu paglabba. Us tahdu wihfi winnam bij isdewees no kahdeem 10 fuggineekeem sadabbuht naudu par 30 rubkeem wehrtibä, fo pee naudas mihjeem tuhlin ismainijis prett muhsu naudu. Fuggineeki peenahdami, ka winsch jau no dascheem të naudu leenejis, to peerahbija polizejai un polizejai arr isdewahs putniu sakert. Utraddahs, ka bija tas pats, kas pehrnä gaddä pa nammeem apfahrt ghjis, kà no ghjes- un uhdens-pumpju direkzijas isfuhthts naudas eekasseeretajs un daschus namma-saimneelus peewihlis.

No Norwas raksta, ka augstais Keisers effoht apstiprinajis to tur Zwangorodas preefschpilssehtä taifamu kauschu skohlu preefsch puiseneem un meite-nehm. Turrenes Kreewu draudses pahr to lohti preezajahs un atfihst par leelu labba-darrischanu, jo tahda skohla darba laudihm effoht lohti wajadsiga bijuse, tadeht, ka winnu behrni libds schim auguschis bes wiffas mahzibas un kreetas usraudischanas, — kà pee mums redsams Krasnai-Gorkä un zittäs malläs. Lai Deens dohd peedsihwoht labbas un derrigas skohlas wiffur, tur tahs wehl trubst!

Ahrsennes sinnos.

No Schleswig-Olsteines. Awises taggad sinnamu darra, fo Pruhfchu krohna teesa — kam bij usdohts ismekleht Augustenburgas erzoga teefas us Schleswig-Olsteini, — taggad pehz ismekleschanas nospreeduse, ka Augustenburgas prinzim Fridrikam nekahdas dsimtas teefas us Schleswig-Olsteini ne-effoht. Ar Pruhfchu palihdsibu effoht Augustenburgas erzogs Kristians, taggadeja erzoga tehws, Frankfurtes pilssehtä pee Main-uppes 30tä Dezember 1852 ar Dahnu tehniu faderrejufchi, ka 1) winsch wiffas sawas un sawu mantineelu teefas us Augustenburgeschu muishahm, kas tam us Alsenes fallas un zittur eefsch Schleswigas, atdohdohht Dahnu tehnam; 2) winsch apsohlotees preefsch femis un sawas

familijas, turpmahf dšihwoht abrupfs Dahnu kehnia walsts un semmehm, kur ne tas pats nedf wiinna pehznahkami us preefſch nekahdu dšimtu gabbalu wairs newarroht turreht; 3) wiinſch apfohljeees pee ſawa firſta gohda un wahrda, ka wiinſch itt neko nedarrifchoht, zaur to kehnia walſte kahds nemeers warretu iſzeltees un ka neko nedarrifchoht prett wiinna taggad paſtahwedameem un turpmahf dohteem lifkumeem un cetaiſſchanahm. — Tampretti Dahnu kehniſch apfohljeees Auguſtenburgas erzogam iſmalſabt puſſohtre millionus dahlderu, ar 4 procentehm ikpuſſgadda maſſadams pa 75,000 dahldereem ta, ka lihds 1865 gadda, Bahneem wiſſ buhtu iſmalſabhts; kehniſch arri usnehmis us ſewi zittus ta erzoga paradus un penſiona maſſaſchanas. Pehdigi tee abbi apnehmufchees wiſſu to uſtizzami peepildiht un nefad nepakaut, ka wiinnu peederrigi kahda wiſſe ſchai notaiſſchanai pretti darritu. Wehlaſi atkal ar Pruhſchu waldischanas palihdſibu pee tahs agrakas notaiſſchanas nahzis tahds peeliffums, ka erzogs to par ſawahm teefahm dabbutu naudu Pruhſchds buhs piſt ſemmes gabbalu. Dahnu kehniſch ar to palizzis meera tahda wiſſe, ka abbeem erzoga dehleem arri wajagohht ſawu wahrdu pee ta doht, ka wiinni ta meera. Kahdus 6 gaddus wehlaſ, 15ta Janwar 1859 erzoga wezzakais dehlſ Friedrich rakſlija Dahnu kehniſam, kur tas ſawas teefas us tahm erzoga ſemmehm aiſſtahweja, jo wiinna tehws to gan newarroht darriht dehl tahs apfohlſchanas, ſo wiinſch kehniſam dewis. Bet 16ta November 1863 erzogs Kriſtians, Fridrika tehws, iſſluddinajis, ka wiinſch Schleſwig-Dſteines mantofchanas teefahm atſaktootes, ſawam dehlaſm Friedrichim par labbu. Woi tad nu Friedrichis wehl warroht buht mantineeks, kad wiinna tehws 1852tra gadda ſawas mantofchanas atdewis Dahnu kehniſam — woi Pruhſchu kehniſam un Chſtreiku keiſeram peenahlahs wiinnu par tahdu turreht? Pruhſchu krohna teefa fakla, ka ta atſazziſchanahs 1852tra gadda effoht pilnigi geldiga un neapgabſchama, un te erzogs apnehmees, Dahnu kehnia klahthudamahm un nahlamahm eerikteſchanahm neko zekka meſt. Kad arri tai notaiſſchana nekahs nebuhtu minnehts par to nahlamu walſis mantofchanu, tomehr tas te ſkaidri noſazzihts, ka Dahnu kehniſam pilniga wakla ar to ſemmi darriht ka gribb. — Wezzais erzogs arri newarreja ſawu mantofchanas teefu nekahda wiſſe dehlam nowehleht, tapehz, ka Dahnu kehnia cetaiſſchanahm tas tuhlin buhtu pretti; tadeht tas, ka wiinſch wehlaſi ſawahm teefahm atſazzijahs dehlam par labbu, jau bij pretti darrihts tai notaiſſchanai, ſo iſdarrifjuſchi 1852tra gadda. Pruhſcheem un Chſtreikeem nekahdas zittas mantofchanas teefas naw peenemamas, ka ween tahdas, kas Dahnu waldischanai peederrigas. Schahdas teefas erzogs Kriſtians newarr peerahdiht, wiinnam wajadſeja padohtees tam, ka weenreiſ kahrta iſnahlt. Tad nu jau weegli ſaprohtams, ka prinzis Friedrichs tahdas ſawa tehwa

mantofchanas teefas newarr ſew peemehroht, kas wiinna tehwaſam paſcham nepeenahlahs. — Dahnu kehniſam preeſſchlaika nekahdas mantofchanas teefas us tahm ſemmehm ne-effoht bijuſchas, bet zaur to notaiſſchanu 1852tra gadda wiinſch pee tahm tizzis. Bet nu erzogam un wiinna familijai wairs us tahm ne-effoht nekahdas teefas u. t. pr.

Ekkenſordes eedſchwotaji zaur to, ka Auguſtenburgas erzogu zauri reiſojoht ta augſti apſweizinajuſchi, Pruhſchu kehniſu til dikti aplaitinajuſchi, ka tas ne ween dauds par to ſohdijis, bet arri pawehlejis, ka Auguſtenburgas erzogu, ja tas wehl eedrohſchinatohs us Schleſwig-Dſteini atpaklat nahlt, tuhlin ſanemt un zeetuma liſt. Schleſwigas awiſehm aiſleegts, Friedrichi Auguſtenburgeeti par erzogu noſault. Turklaht kehnia pawehleſchana arri to faktoht, ka tahds gohds, ka Ekkenſordeeſchi tam erzogam parahdijjuſchi, til ween kehniſam peenahfootes un nekahdam zittam.

No Englandes. Englande gandriſſ ta wiſſu zittu paſauli aiſmirſdama, taggad arween wehl runna un ſchehlojahs pah ſawu nomirruſchu leelo miniſteri Palmerſtonu. Meſinn, ka wiinnu deesgan teiſt un ſlaweht, kahds warrens un gudris wihrs tas bijis un kahdus leelus darbus tas paſtrahdajis. Arri zittu ſemmju wal dineeki, ka Franzuſchu, Italias u. t. pr. kehniſi wiinnu augſti peeminn un wiinna atraifnei ſubtijjuſchi noſchehloſchanas grahmataſ. Delaika libki gribbejuſchi waddiht us tehwa pilſſehtu un tehwu ſappds paglabbaht, bet kehniſeene pawehlejuse, ka buhs Londone glabbaht tai baſniſa, kur wiſſi zitti teizamee un ihpaſchi gohpati Englandes wihi duſ. Behres buhs taiſiht us krohna maſſu. Warr gan dohmaht, ka te gohda un ſtahtes netruhts us tahda wihra behrehm, ſo ta gribb gohdinaht. — Stahta ar pah to jauno miniſteru preſidenti lordu Ruſſeli, ka tas jau nebuht tahds nebuſchoht ka Palmerſtons. Winnam til tadeht tas gohds effoht nowehlehts, ka wiinſch pehz Palmerſtona effoht tas wezzakais miniſteris. Zitti miniſteri wiinnu us ſeho augſtu ammatu effoht eedrohſchinajuſchi, apnemamees wiinnam ar padohmu klaht ſtahweht wiſſas wajadſibas. — Lorda Palmerſtona behres bijuſchas peektdeen tai 15ta (27.) Oktober. Wiſſa Londone ſwinnejuse un koſpmanai nekahdu behreſſe-ſaeſchannu naw turrejuſchi. Lai gan pawaddonu un ſtattitaju bijis leels pulks, tomehr polizeja ta ſinkajuse wiſſus ſawaldiht un iſſargabt, ta nekahda ſajulſchana un nekahda klijme naw gaddijjuſchs. — Gan jau nu ſchinnis deenas awiſes to wiſſu itt plaſchi aprakſtihs un iſdaudſinabs, un ja buhs wehrtes, tad us preeſſchu ſaweem laſſitajeem ar wiſſu ſinnamu darrifim.

No Franzuſchu ſemmes. Franzuſcheem taggad darrifchanas ar Rohmu, Meſiku, Afriku un kohlera ſehrgu. Raſta un ſpreſch weenadi, ka nu wiinnu ſaldati jau 4ta November deena eſſahſchoht no Rohmas us mahjahm wiſſtees un ka Pahweſts taggad ruhpejotees pats ſawus laſſe-pullus wairoht.

Stahsta arr, ka fahlfchoht ar Stalias lehnianu Witoru Emmanuelu par jaunu faruunates us meera derreschanu, jo to wajagohht pahr wiffahm leetahm un tad ween warroht Pahwests meerigi tizzeht, ka Behtera mantoschanas teesu spehs pasargabt. Pahr Mexiku stahsta, ka keisers Napoleons wairs karraspehtus turpu nefuhtischoht, jo negribboht Seemet-Amerikaneeschus kaitinaht, kas taf labbi newarretu isdohtees; tomehr kaufchoht Franzuschu semmè lassihht wihrus, kas paschi no labba prahta gribb cestabtees Mexikas karradeenestà. Bet daschi winnu gudrineeki fakka, ka tas taf effoht weena alga, tee paschi wehschi zittà fullitè — tad woi keisers sawns karrapulfus turp suhta, woi leek sawà semmè saldatus derreht. Ar to Amerikaneeschu azzis wis neapmahnihs. Salka arr, ka keiseram sawu karrapulku pascham wajagohht Mischihres walstè, kur Arabeeschi arween wehl nemeerigi un katru brihdi raugohht, ka un kur tik warredami, dumpigi pretti zeltees. No Afrikas gan buhschoht darba-landis fuhtht us Mexiku pee Werakruzes obhtas strahdabt, tapehz, ka tee labbaki panessischoht tabs semmes gaisu, ne ka Franzuschi to warroht panest, — bet nefuhtischoht wis no turrenes saldatus, ka daschas leekas sinnas to ismelfuschas. Tad wehl keisers no teefas dohmajohht karrapulfus pamasinahht un naudu taupihht, jo walsts tà jau leelòs parradòs effoht krittuse, ka nesinn, ka israhptees no teem ahra. — No Parihses gandrihs wiffi sweschu weesi reisojohht prohjam, kohlera fehrgas deht, kas tur neganti plohsotees, — lai gan waldischanana nepakauj amisehm pasluddinaht, zil dauds katrà deenà zaur scho fehrgu nomirist; spittakòs flimneekem peetruhsstohht ruhme. Pats keisers un arri keisereene pa spittakeem staigajohht flimneekus apmekledami un eedrohschinadami. Preeksch gwardijas saldakeem dohti willana drehbes gabbali, to us wehdera walkabt un kasseja, to lai ikdeenas dserr.

No Amerikas. Kalifornijas galwas pilssehta Franzisko, swehtdeenà tai Stà Oktober deenà notikkuse semmes-tribzeschana, kas wiffu pilssehtu tà fatrihzi-najuse, ka dauds masakas ehlas sagahjuschabs, dauds muhri plihfuschi un arr dauds zilweki tikkuschi eewainoti, ihpaschi basnizàs, no kurrenes isbihjuschees zilweki ar warru ahra speeduschees. Arri zittàs Kalifornijas pilssehtàs schi semmes-tribzeschana tikkuse mannita. Uhdens pa to laiku dikti augsti fazehlees un pehz ar reisi nokrittis. Skahde effoht 10,000 dollarus leela. — Pitole, Pensilwanias dalkà leels ugguns-grehls iszehlees zaur Petroleumuma elju. Tas leelakais pagrabs, kur 4000 wahtes ar schahdu elji bijuschas eekschà, aisdeggabs; 13 maschihnu ehlas, kas 5 puhru-weetas semmes aisnehma, fadegga. Skahde effoht 100,000 dollarus leela.

Zittas jaunas sinnas.

No Raunas draudses, Widsemme. Pee mums schogadd willi usklichduschi. Swehtdeen tai

26tà September 4 us reis raddahs gannibà lohpeem uskrisdami, un kamehr suani tohs prohjam trenza, raddahs wehl 2 zitti no ohtras puffes klahht nahdami. Ganni tohs mannidami, fakka kleeht, kamehr mahjas laudis fahfrehja un ar nuhjahm tik fo warreja sehohs nelabbus weesus aisdshht. — Mandagas rihtà mahjas fainneeks gabja tihrumà, ferru west un atradda dauds ausu gubbas isahrdivas. Us ta fakrittuscha sneega paslattidamees, ceraudstija lahtscha pehdas. Tublin dewa sinnu mescha-fargam, kas ar kahdeem gehgereem fanahza un itt masu lohmu nostahja. Saimneeks falassija puifchus un meitas preeksch dihschanas un tik fo tee bij eefahfuschi kleeht, nahza lahzis ka brihfscheja ween gehgereem wirsi. Birmais schahweens lahzi eewainoja, ohtrais un treschais to nolahwa. Ohtrà deenà ispuschotòs wahgòs to us Raunas pilsmuifschu nowedda, kur ahripus wahrteem ar kahdeem schahweeneem tikka pasluddinahts, kahdu lungu patlabban eeweddoht muifschà. Rentes-kungs laudis labbi pameeloja, lai tee arri us preekschu dihtohs us to, plehsigus swehrus nihzinaht. P. G.

No Wehterburgas. 27tas September deenas walkarà no Berlig-bahkas eeraudstija laiwu ar trim zilwekem jubrà pee mallas; tee zilweki bij pawiffam nobeiguschees un bes spehka, tà, ka tohs tublin wedda bahkas lasaretè, kur tee tikka kohpti un isahrsteti. Schi laiwu peederreja tam Nihgas kohpmannam Belm, kas no Surra Jarwe waddita ar trim matroscheem 25tà September no Nigas bij isbraufuse us Wehterburgu. Bekkà teem bij usbruffuse leela wehtra tà, ka weens matrohsis, Jahn Suordzus wahrda, no tahm grubtibahm un aufstuma jau zekkà bij nomirris.

Jaunakahs sinnas.

No Wehterburgas. Augstais Kungs un Keisers 14tà Oktober deenà isladis pasluddinafchanu, zaur fo pawehlehts pa abbahm walsts pufsehm rekruschus nemt, 4 no tuhsstota, kas wajadfigi semmes- un juhtras-karraspehtu peepildihht.

No Nihgas. Widsemmes, Kursemmes un Dggauu-semmes augstizeenigs general-gubernators pawehlejis sinnamu darriht, ka arri us preekschu tàpat tà pehdejòs mehneschòs, luhgschanas un luhgschanas rakstus peenemschoht tillai weenreis neddekà un prohti, festdeenà.

Irlawas gohda-swehttki.

Tai 31mà Augustà schai gaddà, tà jaw fennal Mahjas weesis irr stahstijis, noswinneja un noswehtija Irlawas skohlà (Kursemmè) jaukus swehtkus par peeminnu, ka skohlà 25 gaddus pastahwejuse. Irlawà, tà jaw daudseem sinnam, mahza jaunektus par skohlmeistereem, ehrgelneekem un djeedatajeem. Netruhsst dauds no 300 (ar teem, kas taggad wehl skohlà), kas tur, woi nu ihfu jeb garru laiku mahziti, un tad Latweescheem par skohlmeistereem palikkuschi. Bet

ne ween ffohlmeisteru ffohla Irlawâ, tur arri wisseem fefcheem ritterschafstes pagasteem ffohla, kurrâ pa fcheem pagahjufcheem 25 gaddem lihds pufstrefcha tuhlfstofcha pagasta behrni — sinnams wiffwairaf pa seemu — tiklufchi ffohloti. Warr gan noprast, ka no wisseem fcheem, ja wairaf ne, leela pufse uf ffohlas fwehtkeem buhs atnahlfufchi; un tur tad tee fungi! Bija muifchneefu un mahzitaju — kohpâ pee fimta, un ffohlmeisterus faflaitizam wairaf kâ fimtu. Bet laudis? — ja, kas tohs warreja faflaitiht! Diwi leelas istabas un diwi dabrsi bij pilni ka nudseht nudseja. No pullstems 10teem rihtâ (laifs bija wehjains, bet nelija) fahka braukt laudis un lungi wehju wehsahm — un pee ffohlas namma wiffi apturreja. Daw no tablenes warreja pee ffohlas namma eeraudfihst staltus augstus gohda-wahrtus, no fakkahm fluijahm taifitus, wirfs kurreem trihs farrogi wehjä wihzinajahs. Turwu peenahzis, eeraudfija Samuëta wahrdu wirfs wahrteem: „Lihds fcheijen irr tas Kungs mums palihdsejs“ un ohtrâ, prohti eefchas pufse: „Es un mans nams, mehß kalpofim tam Kungam.“ Schee wahrdu bohlfstabi wallarâ (eefsch transparenta) ar ugguns leesmahm — kâ tibrâis selts — spihdeja. Tad wehl abbâs pufses tas ffohlis „25,“ no putkehm pihts, nofihmeja ffohlas wezzumu. Pullstems 12tös pufseena eefahka ehrgelnes spehleht un dseefmu dsee-dabt. Tad mihtohhts Tullkuma prahwests, Sahtu, prohti: ritterschafstes draudses mahzitajs, uflahpa uf mahzibas ffehfla jeb kanzell un noturreja fwehtfufpreddiki, dibbinatu uf teem minneteem Samuëta wahrdeem: Lihds fcheijen tas Kungs mums palihdsejs, 1. Sam. gr. 7 u. 12 p. Zeenigs prahwests iiftahstija, kâ ffohla zehlfusees, kam par to gohds dohdams, un kahdus auglus ta atneffufe. Tai gaddâ 1840, kad Irlawas ffohla tappa zelta, tad Kursemmitê rettas ffohlas bijufchas; bet taggad effoht jaw 308 Latweefchu ffohlas ar 16,600 ffohlneefkeem. Pehz prahwesta noturreja leelstungs, barons v. d. Neck, Kursemmes muifchneefu wezzakajs, papreefch weenu runnu Wahzu, tad ohtru Latweefchu wallotâ. Leelstungs Irlawas wezzakajam ffohlmeisteram, Sadowfka lungam, kas 25 gaddus ffohlu walddidams, ufzihrtigi strahdajis, kâ arri wisseem teem, kas par Kursemmes ffohlas buhschanu publejufchees, ritterschafstes wahrda pateizahs, un to leelu weefu pulku, kas uf ffohlas fwehtkeem bij fanahzis, par tahdu sihmi uflubfoja, kas leezina, ka ffohla irr par fwehtibu bijufe. — No dauds Kursemmes draudsehm bij teefas-wihri jeb preefchneefi pateizibas grahmatas leelstungam atneffufchi par to, ka ritterschafste jeb Kursemmes muifchneefi scho ffohlmeisteru ffohlu zehlfufchi un apkohvj, nowehledami, ka jaunekki par lehtu maffu warr ismahzitees par ffohlmeistereem u. i. pr. Uf fcheem no draudsehm fubtiteem zeenigs barons v. d. Neck fazzija, ka winsch preezajotees, scho pateizibu ritterschafstes wahrda fanemt un pee tam pee-

minneht, ka fungi ar laudihm labbi fateekoht. Beidsoht zeenigs leelstungs ffohlas lungam Sadowfkin pateiza, ka ritterschafste tam turpmal pee winna lohnes 500 rub. gaddâ peelikfufe. Pehz tam augsti zeenihhts Kursemmes generalsuperdents Lamberg ufnehma runnu, un wiffu Kursemmes mahzitaju wahrda, tiklab Kursemmes ritterschafstei — par ffohlas zefschanu un apgahdafchanu, — kâ arri Sadowfka lungam par ufzihrtigu strahdafchanu pateizahs, wehledams, ka winsch jo prohjam kâ lihds fchim, Kristus garrâ fawâ ammatâ strahdatu. Schai fwehtku deenai par peeminanu, mahzitaji Sadowfka lungam brangu galdu un ffehflu, tad wehl fw. bihbeli — gresni eefseetu — un zittas pee mahzitaju ammata derrigas grahmatas dahwinaja. Tad atfal zeen. mahzitajs Bielenstein no Jaun-Luzes uflahpa kanzell un fazzija latwiffki firfnigus wahrduß, prohti: ka ne ween winna draudse, bet wiffa Latweefchu tauta par fcheem ffohlas fwehtkeem preezajotees; — täpat arri Vierhuff mahzitajs no Widsemmes, kâ winsch fazzija, fweizinafchanu Widsemmes mahfas meitai, prohti: Kursemmes ffohlmeisteru ffohlai atneffams, peeminneja, ka daschi jaunekki, kas Irlawâ ffohloti, aif Daugawas, prohti: Widsemme ffohlmeistera weetu dabbufufchi un ifrahbijufchees kâ tahdi, kas naw wis flittaki kâ Widsemmes behrni. Pehz fchihß runnas nodseedaja frahfchnu dseefmu „Behowa“ uf 4 balfim, un tad Semmites pagasta ffohlmeisters un ehrgelneefs Spiess turr:ja latwiffku runnu, ihpafchi iiteidams, kahdu labbumu Irlawas ffohla — ffohlmeisteru ffohla buhdama — Latweefchu tautai, un fewifchki kahdu labbumu ta — ritterschafstes laudihm (kurreß Spiess dfinnis un audfis) pagasta ffohla buhdama — eefsch garrigahm un laizigahm leetahm atneffufe un kam par to gohds nahfotees, prohti: Kursemmes ritterschafstei, bet arri zittahrtejam Kursemmes muifchneefu wezzakajam, Pastendes zeen. dfinntstlungam baron v. Hahn un nelaika Bihrawas mahzitajam Wolteram, kas abbi deht ffohlas zefchanas publejufchees. Tad wehl wezzo firmo tehwu, Graundes dfinntlungu baronu v. Drachensfels, Irlawas ffohlas presidentu, ar pateizigu prahtu peeminneja, täpat mihtotu un augsti zeenitu prahwestu Wilterling lungu, kas abbi, prohti: Drachensfels un Wilterling, ne ween par Irlawas ffohlas dibbinafchanu irr gahdajufchi, bet arri wiffus 25 gaddus par ffohlas labbumu ne-apniklufchi strahdajufchi. (Zapeeminn, ka ne ween Spiess, bet arri dauds zitti lungi fchohß minnetu gohda-wihru wahrduß fawâ fwehtku runnâ gohdam irr minnejufchi.) Pee Spiess lunga runnas peeglandahs garra rihme jeb dseefma, fo Gramsdes firpiles ffohlmeisters un ehrgelneefs Schönberg farrastijis un lassija. Pehz tam wehl noturreja Ruzzawas basnijas ffohlmeisters un ehrgelneefs Schönberg wahzu runnu, peeminnehdams, ka gohds peenahfotees ffohlas zehlejeem, gohds ffohlas lohpejeem un aifstahwetajeem un fewifchki gohds ffohlas lungam, wezzam Sadowfkam, kâ pirmam strahdneefkam. —

Tam tad winsch arri wissu ffohlmeisteru wahrda — las ween Irlawa mahzjuschees un sawu wezzu ffohlmeisteru zeen, pateizibas wahrduß issazzija un no winneem ka pateizibas sihmi weenu brangu klaweeri (ko Treffelta k. Ribgä buhwejis) par peeminnu dahwinaja. Dafalka arri, ka abbi ffohlmeisteri, prohti: ta Spieß ka Ruzzawas Schönbergis, ar pateizigu prahtu tohs Irlawas ffohlaß paligu=ffohlmeisterus, las ilgus gaddus tikfuschti strahdajuschti un pee saweem ffohlneefeeem miblestibu ispelnijuschees, pa wahrdam peeminneja. Pirmä rindä stahw: Resewsky, Brunow un Behting — ohträ rindä irr: Denkwitz, Eichenberg un Spieß (taggad Jaun-Nuzè.) Nu uslahpa Sabowfka k. krehflä, tai paschä krehflä, fur winsch, ka winsch fazzija, — preefsch 25 gaddeem schè atnahzis *) bet ar zittadu firdi stahwejis. Winsch eefahka sawu runnu ar teem wahrdeem: falkams wahrds gan mahzoht: „No kam firds pilna, no tam mutte pahrlubht (t. i. runna);“ bet ta arween ne-effoht wis; jo tad firds pahrpilna, tad muttei peetruhtstohht walloda un azzis pahrlubhtstohht. Tä arri winnam schodeen effoht; jo winsch newarroht wahrdds sawu preeku isteikt, bet affaras leezinoht wehl labbali nekä wahrdi, ko firds fajubht. Ar pasemmigu prahtu wiasch nu atfinna un isteiza sawu wahjibu, prohti: ka winnam sawa ammata darbds ne-effoht arween ta iswihzis ka gribbejis un buhtu warrejis. Tomehr us Deewu winsch weenumehr zerreis un us to palaidees, ar to winnam arween iswihzis. To teizis winsch nehma to no mahzitajeem winnam schlinkotu bihbeti, usschihra un lassija preefschä 84to Dahw. ds.: „Ka mibligas irr tawas mahju weetas, af Kungs Zebaoht. Manna dwehsele eefahrojahs un ilgojahs tohti pehz ta Kunga pagalmjeem, manna firds un mannas meefas preezajahs eefsch ta dsihwa stipra Deewa u. t. j. pr. Us scho Dahw. dseesmu wezzais ffohlaß kungs dibbinaja sawu runnu, ko wahzu walloda noturreja. Kad schi runna bij beigta, tad wiffi ffohlmeisteri nodseedaja us balsim 23scho Dahw. ds.: „Tas Kungs irr mans gans, man netruhtst neneela.“ (Irlawas musika ffohlmeisters Behting kungs waldija wissu to swehtku dseedaschannu). Pehz beigtas dseemas nosazzija zeen. Kandawas mahzitajs Bernewitz ar mas, bet spehzigeeem wahrdeem — ka winsch teiza — to „galla wahrdu,“ un zeen. prahwests Blterling noturreja to „galla lubgschannu“ un nodseedaja tohs swehtschannas wahrduß. Tad wehl ar pilnahm ehrgetu balsim un trummetehm spehlejoht nodseedaja wiffi lobvā: „Lai Deewu wiffi teiz,“ un ta tahs deenas swehtschanna beidsahs. Pulkstens bija 15 minnutes us 4. Nu gahja tiklab muischneeli un mahzitaji, ka arri ffohlmeisteri pee gohda mallites. Arri preefsch laudihm bija ritterschaste palaunagn gahdajuse, bet zittur jaw preefsch teem ruhmes nebij, ka ahvā. Pehz mallites daudj

*) Sabowfka kungs — Resewbergä studeerejes — atnahza no Bruchschu semmes; bet taggad fenn jaw, ka Deewu pawalstneerä swehtschannu swehtschannu, un ta pee mums sawu jaunu tehwsammi nehmte.

laines wehlefschannas fluä usdertas un isteiktas, un ta wiffadä wihse gohds nodohht, kam gohds nahzabs. Wakkarä daudj simtu raibas lampas abbds ffohlaß dahrsds fluä aisdeltas, wiss nams bij apgaifmohhts un flunstigas uggunis tikka gaisds laistas, ta ka preeks bij redseht. Pee tam arri wehl musika spehlefschanna bij patihkama, tabeht rettajs tik preefsch pulkstens 10 wakkarä gribbeja atschirtees no tahs weetas, fur Kursemme pirmohs tahdus swehtkus us tahdu jauku wihsi noswinneja.

Garibaldis Meffa.

Brihwungs no Malzanas, las daudj pa Arabiju reisojis, un kam par Arabeeht isgehrbuschamees isdewees winnu swehtas weetas eelihst un tahs aplubloht, irr par winnu tizzibu un zittahm tahdahm leetahm aprastlijs. No sehem winna raksteem isaebmam schahdu mohdigu gabbalinu, kurrä warr redseht, kahdä wihse muhsu Giropeeschu stannas Asija aiseet, un ka naw wis neeki wezza Stendera pasalka par to behrnu ar druszin paleelahm aufim, bet las zur wezzu mahminu muttehm iseedams bija palizzis tahds, ka wairs newarreja isprast, waj tas bija deemschehl krupja waj zilwela behrs. Schis winna rakstaggabals ta stann: „Wissur, fur ween noslaußjohs sawus Arabeeschu zetta-beedrus par walsis-leetahm runnajam, tur arween dsirdeju peeminnam to mannim gluschti nepasthamu wahrdu „Kalwali.“ No schi „Kalwali“ ne sawu muhschu neko nebiju dsirdejis, laj gan nebiju ne muzza audsis, nebs pa spundi barrohts. Erojohs par scho schahdu sawu dumjibu; jo labbi noprattu, ka schim tik daudsfrei peeminnetam „Kalwalim“ wajadscha klaji pasthamam leelam un warrenam wihram buht, las tahdus brihnischligi warrenus darbus isdarrijs, ko tur no winna dsirdeju stabstam. Gesaktumä dohmaju, ka schim „Kalwalim“ laifam wajaga buht kahdam warmahzigam un nißnam Beduinu (Arabeeschu tuffneschu) wirsneekam, las pa Arabijas eefschu tahdus leelus warmahzigus darbus isdarrijs, ko winnu tauta brihnodamees peeminn, bet kurrea leela warmaziba un flawa ne-eet pahf sawas tehwsammes rohbeschahm. Bet ka pahrbrihnijohs nokaunedamees, kad us mannu wajaschannu, kahdä semme tad schis tik leelischki apbrihnojams warmahzis dsihwojis, mannim tikka atbildehts, ka tas effoht Giropeetis. „Al tu dummitis!“ ta patß par fewi errojohs. „Giropeetis — un tu no ta neko ne-effi dsirdejis!“ Tomehr nelikkohs meerä, atmettu wiffu kaunu un wehlejohs sinnahht, kurrä gaddusimteni tad schis warrenais un ta wiffieem pasthamas „Kalwali“ dsihwojis? Un ko dohmajoet, kad mannim bija jadsird tahda atbilda, ka tas brihnischligis warmahzis wehl taggad dsihwojohht un effoht tas apbrihnojams un wehrä-leekams wihrs schinni muhsu gaddusimteni. Tä tad te nu gaddijahs weens Giropeeschu warrenais un apbrihnojams wihrs, no ka es ne puschebstu wahrduinu nebiju dsirdejis. Par to mannim, las jau

tif dauds pa pafauli biju staigajis, bija tahds schelums un fauns, ka pats nesinnaju, ko no fewis dohmaht. Deesgan iskaunejuschamees un isbrihnėjuschamees mannim us weenreis eefritta prahta, ka „Kaliwali“ laikam nebuhs wis tas riktigais wahrds tam scheitan til brihnischi teiktam un leelam warmahzim, un ka winna ihstenais Giropeeschu wahrds laikam pehz scho Austrunneeku wihses buhs kaut ka pahrgrohstis un samaitahs. Pahrdohmajau garrā wissu to wahrdus, kas schinnis pehdejds trihsdesmits gaddos wairak pafauls preekschā irr peeminneti, un par kurreem awises un zittur wairak irr runnahs u. t. j. pr. Beidsjohht mannim prahts ittin kā atwehrabs un es ar johni ittin preezigs eesauzohs: „Garibaldi! — Waj nebuhs Garibaldi“ tas wahrds, ko juhs sawās runnās arween tā peeminnet?“ Bet Arabeeschi us to brihnodamees skattijahs mannim azzis, un teem islikfahs, ka schis mans preeks par to wahrdū, ko til ilgi mekledams nu weenreis biju atraddis, effohht prahta fajufschana un nelahdas riktigas dohmas. Weens no scheem Arabeeschu kungeem, muhsu fainneeks, Hamdāns ittin prahtigi us mannim teiza, ka es schinni leetā gan buhschoht pahrdohmajees, jo tas wahrds effohht riktigi „Kaliwali“ un ne „Garibaldi.“ Apkehrohs tuhdat, ka ne Giropā, bet Afsjā Arabeeschu starpā taggad esmu, un tadeht dewu sawam fainneekam taisnibu. Jo ja buhtu islizzees par tahdu, kas Giropeeschu wihru wahrdus un winnu walsts notiklumus skaidri sinna, tad tee drihs buhtu warrejufchi sa-ohst, kahds Arabeehtis es esmu, un tad mannim warretu isheet flitti, jo tee skaidri dabbutu fajust, ka esmu Giropeetis. Pehzal drihs tee runnaja atkal no schi brihnischa wihra warreneem darbeem, tohs isflaweja lihds debefihm, un til ehmigi, kā mehš pasalkās stahstam; bet es stahweju kluffu un tiklaj klausijohs, it kā tahds, kas no tahdahm leetahm neko nesinna. Un ko te nu wissu nedfirdeju par to warrenu wihru stahstam. Ko „Kaliwali“ wissu nebija isdarrijis! Winsch ar warru bija peebrauzis pee kahdas fallas, kurreas kraujas wissaplahrt bija pillas ar leelgabba leem pret eenaidneekem nostahditas, un kur lohdes kā kruffas us winnu schahwa. Wiffus schohs leelgabbalus winsch weens pats uswarrejis un zaur sawu breefmigu un warmahzigu gihmi un nejautu bubbulisku isfkatti wiffus eenaidneekus isbaidijis. Tē tuhdat nomanniju, ka tas nosihmeja Garibalda peebraufschanu pee Sizilijas fallas. Wairak par scho gaddijumu Meekā neko zittu no winna nesinnaja; bet tas tiklā kā pasalka ar wiffadeem raibumeem un brihnumeem warreni ispuschlohtis. Us beigahm tur lohpā nahza wiffadas dohmas un spreedumi par to, kā tahds apbrihnojams un bihjojams warmahzis gan isfkattotees. Weens teiza: tahds jau nebuht newarroht buht nelahds zilweks, bet laikam kahds negantigs Dschinns (launs gars), kas pabrihscham zilweka gihmi parahdotees, kaut kahdus neisdibbinajamus,

warrenus un apbrihnojamus darbus semmeswirfū isdarriht. Bet fainneeks Hamdāns sinnaja labbaki stahstih. Tas teiza, ka winsch pasihstohht Raifu (fugga kapteini) no Alessandrijas, kas scho nejautu bubbuligu ehmu ar pascha azzihm redsejis. Tas pats winnam us schabdu wihsi effohht stahstijis: „Kaliwali effohht gan zilweks, bet til breefmigs no isfkattes, ka eenaidneeki, til ko no tahlenes winnu eeraudstijufchi, jau tuhdat aisbehgohht. Winnam effohht farkana bahrsda, kas lihds paschu semmi sneedfotees. Mutte besgalligi leela un tur eekschā tahdi sohbi kā kuilm. No auguma tas effohht til leels, ka neweens zilweks, rohfu us augschu issteepis, ar sohbinā gallu winna galwu newarroht aisfneegt. Winsch neffajohht farkanu krellu, kas iddeenās (laikam ikrihtos) eenaidneeku affinis teekohht eemehrzehts, un tadeht farkans isfkattotees. No schi affinaima krella eenaidneeki it ihpaschi bihtotees; jo to eerangohht tee tuhdat jau noredsoht, kahds breefmigs gals tohs gaida, ja schis breefmigais swehrazilweks tohs dabbutu sawos naggos. Winnam, tahdam negantneekam newajagohht nelahdus eerohschus, jo neweens newarroht panest winna breefmigu azzu-usmeschanu, tahs effohht kā aprihdams ugguns, winna mutte kā ellesrikle un winna us-azzis kā mescha-zuhkas farri. Turklahht winsch aprijohht masus behrnus, u. t. j. pr.

Tahdi stahsti bija par scho Italeeschu kareakungu Garibaldi us Afsju pee Arabeeschem aiskahjufchi, un tee labbi kautini to tizzeja, jebfchu tahs pasalkainas dalkas wiffas pee winna karea darbeem bija peemellotas. Ko zilweku mehles newarr isrunnah.

G. D.

Grahmatu sinna.

Pee Mahjas weefa drikketaja Ernst Plates nupat palikka gattawas un winna bohde pee Schahfu-wahrteem Nr. 24, kur latwistās grahmatas pahrdohd, dabbutamas schahs grahmatas:

Swaigschuu

jeb

Debbefs-mahziba

fkohlahm par labbu farakstita

no

G. Dange.

Rihgā, 1865. Maksa 40 kap. fudr.

Bamahzischana,

kā ja-fataifahs us

Jesus swehtu wakkarinu.

Wahzu wallodā farakstita no mahzitaja

S. C. Kapff,

Latweeschu wallodā pahrtullota no

A. Leitan.

Rihgā, 1853. Maksa 50 kap. fudr.

Sluddinaschanas.

Tahs pee Zumprammuischas un Salku-fallä pahr daugawu wiltras telegrafa drahtes teef daudsfreij apfshadetas no to laiwu mastem, fas te garram brauz.

Us Ribgas behrses-komitejas luhgshannu teef no Ribgas polizei-waldischanas par starru un paklausischannu te isfluiddinata un zeeschi peekohdinata ta Widsemmes gubernijas waldischanas pawehleschana, fas nosakka, fa uhdens-brauzejeem, tad tee daugawä pa tabm weetabm brauz, fur telegrafa drahtes pabri sceptas, buhs laiwahm mastus un sehgeta-fabrtes nolaiht, lai telegrafa drahtes netiftu aistabrtas un draggatias. 2

Ribgas polizei-waldischanas, tai 11ta Oktober 1865. Jammafais vol.-meisters, obrists v. Villebois. Nr. 4925. Sittehrs A. Plato.

Zehfu bruggu-teesä darra sinnamu, fa 11ta un 12ta Nowember f. g. Appeltehnes muischä zaur waqasta-teesu uhtropé rife pahrdobti waffaras un seemas brauzami ribki, probti, daschadi wahgi un lammanas, sirgu-seetas, semmes-darba ribki, mehbeses, kohla-traufi, gultas drahnas un galda-drahnas.

Zehfu bruggu-teesä, 13. Oktober 1865. Nr. 4305. Adjunktis Tiesenhausen. Notehrs Tiesenhausen.

Wezzas wattes atfal par jaunam teef istaihtas par lehtu mafsu un teef fanemtas pee Mathefon aafpashas, bekpera Bischofa maises bohde us tirkus, pee Schalku-wahrteem. 3

Wiffas tahs pee Kroppas muischas (Walkas kreise) pehz wafku-grahmatas peederrigas semneeku mahjas teef pahrdobtas. Klaktakas sinnas warr pirzeji pee Kroppas muischas waldischanas dabubti. 1

100 gangi ittin labbu rittenu-lohku irr dabujami, pahr fo flaidrakas sinnas isdohs Grofs un Papenguth wibna-pagrabä, Kaula mahjä pretti Wehrmanna dahrfam. 1

No Zurgeem 1866 g. us naudas-venti no jauna isdohd Limbaschu mahzitaja-muischas semmi lohpa ar weenu semneeka mahju, 22 wezzus dahlderns leelu. Slaidrakas sinnas dabnu pee winnetas mahzitaja muischas waldischanas. 1

Beedris ar 5000 rubleem teef mekhehts pee labda darba, fas 20 procentes flaidras pelnas isdohd. Kas pee schä darba ar til daudj naudas grihb buht ar meern, lai sawu adresfi eelsh aisehgeletas grab-matas, ar nraktu: A. S. Nr. 3, nodohd pee Mahjas weesa drikketaja.

Zaur scheem rakteem teef sinams darribis, fa Veel-Strauwes pilsmuischä Rabrtinos 10ta Nowember deenä lohpu- un linnu-tirgu noturrehs. 2

Muischas waldischanas wabrda: Baron Rosen.

Mahjas pahrdohschana.

Dhrdeena, 2tra Nowember 1865, pulst. 12. pufsdeena, tiks tai ofziona mahja, Maler-celä Nr. 14, ta Abgelsalua pee Kalnazeema leelzeka blakam Kriegsmanna muischinai atrohdama mahja, sam Nr. 19, ar wiffahm turklaht peeder-ramahm eblahm, stalli, wahgust, leddus-pagrabu un lohku-dahrsu ofzione pahrdohda. Wiffu, fas pee schas wirtschanas webrä jaleef, warr ideenas no ribta pulst. 10 1/2 pee maunis sinabi dabubti. 1

Ed. Zietemann & Co. pass-kambari un pehrwju-bohde

Pehterburgas Abr-Rihgä, kalku-celä Nr. 15, prettim Ballodischa cebraufschanas-weetai, pahrdohd par wiffu-lehtaku mafsu ittin labbas filluma sahles, loschenille pasta, analin, salku un melnu, un wiffas sortes Soda, libds ar pamahzishannu, fa seepes jawahra, fa arri fwezzes, seepes, zigarrus un tabaku, un tapat sehmel-loh-zinus par fabrika tirgu.

Wiffu-labbalahs smalki sijatas Nufastler kaleju-ohg-les, dehtus un nomalkus wiff-wiffadus pahrdohdam us sawa platsha pee ejera-celas. 4

Otto D. Guntber un dehts, Zelgawä.



Pobbusch muischä, Talsu avriakti, Abr-lawas kirfvehle, teef mahjas isdohbas ar 60 libds 116 yuhru-weetabm arramas semmes. Plawas un gannekti arr teef libds ar tabm mahjabm pahrdobti. — Pirzeji teef usaiginati pee muischas waldischanas peeteiftees.

Pobbusch muischä tai 12. Oktober 1865.

Smukka mahja pee Slobkas leelzeka, ar Nr. 55 apshmeta, teef aisdreischanas deht itt lehti un ar pirzeja labbu notaisischannu pahrdohda. 2

Leonow.

G. A. Puls

Limbaschös, te darra sinnamu, ihpofchi trohdineefem, fa pee winna war Ribgas zennu warr dabubht wiffadas sortes wibna un runa.

Sahli preefsch lohpeem

warr dabubht no wirmahs rohkas par lehtu tirgu, Zuklu-celä Nr. 19, tai lauteri no Schönfeldt un Co.

Pehterburgas Abr-Rihgä, Pakrowa celä irr ta mahja, sam Nr. 8, ar kartuppeku semmi pahrdohdama. 2

5 procentu jaunohs usdewes papihrus (Prämien-Anleihe).

ohtra lohsechana nahl 2. Janwar 1866 un arri wiffadus zitus papihrus, fas labbi reutes nefs, fa: Inscripziomes, Strohna Bankbilletes, Widsemmes un Kursemmes Pfandbriefes 4 1/2 procenti tahs atfal-lamas, un 5 procenti jaunus, furras il-katrä gaddä preefsch atpalkat pirschanas teef isloshetas, un sad lohje kriht, ar vilnu naidu ismaksahstas un i. pr., tiffab wehrt fa pahrdohd pehz katra laika wehrtibas sawä kantori Rihgä, kalku-celä, Londones trakteeri, appalkdejä tabshä. 4

G. S. Salzmann.

A. Th. Thies

Engelischu magasinä kalku- un walles-celu stibri, R. Schweinfurta nammä, warr dabubht galda-, spalwu- un kabbatas-naschus, jaunfudraba ehdamu-, tehjas- un smeekamas-karrottes, zinka uhdens-spannus un lappara tehz un lauku-katlus.

La fahls un filku bohde pee swarreneeka,

Lomonoffowa mahjä pretti jaunajeem linnu-swarreem, darra sinnamu, fa winnas kungs un fainneeks patk sawas prezzes taggad teescham dabnu no ahrsemmes un tadeht taggad eespehi sawas wiffu-labbalahs prezzes par lehtako tirgu pahrdohd. Sohla ifkatru pirzeju mibligi un laipnigi apdeeneht, lai tas pehrt daudj woi mas. Tapat tur arri irr dabujami waghu-fuchri, leelös un masfös traulös un faulu-milti, fas lohli derr preefsch druwu-suhdoschanas. 1

Libds 22. Oktober pee Ribgas irr atnabufchi 2225 fuggi un aishgahjufchi 1990 fuggi.